

Základní škola Jiříkov, okres Děčín

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

část: 6. ŠKOLNÍ ŘÁD VZDĚLÁVÁNÍ PŘI DISTANČNÍ VÝUCE

Č.j.:	SM6/1.9.2018
Vypracoval:	Mgr. Miroslava Kubešová, ředitelka školy
Schválila a upravila:	Mgr. Miroslava Kubešová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne:	23. 11. 2020
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	10. 12. 2020
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	10. 12. 2020

Obsah:

I. LEGISLATIVNÍ RÁMEC.....	str. 3
I.I. Kdy škola musí začít povinně vzdělávat distančním způsobem	
I.II. Kdy škola nemá povinnost vzdělávat distančním způsobem	
II. ORGANIZACE VÝUKY PŘI OMEZENÍ PŘÍTOMNOSTI VE ŠKOLÁCH.....	str. 3
II.I. Prezenční výuka	
II.II. Smíšená výuka	
II.III. Distanční výuka	
III. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM.....	str. 5
III.I. On-line výuka	
III.II. Off-line výuka	
III. III. Konzultace	
III. IV. Obecná pravidla k distančnímu způsobu vzdělávání	
IV. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI...str.	7
V. ZPŮSOBY A PRAVIDLA HODNOCENÍ.....	str. 8
VI. NAPLŇOVÁNÍ RVP A ŠVP.....	str. 8
VI.I. Interní evidence změn	
VII. MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ VYBAVENÍ A SOFTWARE NÁSTROJE...str.	9
VIII. KOMUNIKACE S RODIČI PŘI VZDĚL. DISTANČNÍM ZPŮSOBEM.....	str. 10
IX. OMLOUVÁNÍ ABSENCE.....	str. 10
XII. STRAVOVÁNÍ.....	str. 10

I. LEGISLATIVNÍ RÁMEC

Ve školském zákoně novelou vyhlášenou pod č. 349/2020 Sb. s účinností ode dne 25. 8. 2020 byla stanovena pravidla pro vzdělávání distančním způsobem v některých mimořádných situacích uzavření škol či zákazu přítomnosti dětí, žáků nebo studentů ve školách.

Zákonem je nyní nově stanovena

- a) povinnost školy ve vymezených mimořádných situacích zajistit vzdělávání distančním způsobem pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné, žáky a studenty a zároveň
- b) je stanovena povinnost dětí, žáků nebo studentů se tímto způsobem vzdělávat (s výjimkou žáků základních uměleckých škol a jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky).

I.I. Kdy škola musí začít povinně vzdělávat distančním způsobem

Pokud z důvodu

- krizových opatření vyhlášených po dobu trvání krizového stavu podle krizového zákona, z důvodu nařízení mimořádného opatření, například mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví nebo krajské hygienické stanice podle zákona o ochraně veřejného zdraví
- nebo z důvodu nařízení karantény není možná osobní přítomnost většiny (více než 50 %) žáků z nejméně jedné třídy, studijní skupiny nebo oddělení nebo kursu ve škole, musí škola vzdělávat dotčené žáky distančním způsobem. Povinnost distančně vzdělávat má ve vymezených situacích základní škola.

Za splnění předpokladů pro zahájení výuky distančním způsobem má škola povinnost u žáků ve vzdělávání distančním způsobem (k formám vzdělávání distančním způsobem viz dále). Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Není tedy povinností je naplnit beze zbytku.

I.II. Kdy škola nemá povinnost vzdělávat distančním způsobem

Škola tedy nemá povinnost distančně vzdělávat v případě, že nejsou naplněna ustanovení bodu 1.1

II. ORGANIZACE VÝUKY PŘI OMEZENÍ PŘÍTOMNOSTI VE ŠKOLÁCH

V případě, že je nařízením karantény nebo mimořádnými opatřeními krajské hygienické stanice nebo opatřeními Ministerstva zdravotnictví znemožněna osobní přítomnost dětí/žáků/studentů ve škole, pak mohou nastat následující situace:

II.I. Prezenční výuka

V případě, že se opatření či karanténa týká pouze omezeného počtu dětí/žáků/studentů, který nepřekročí více jak 50 % účastníků konkrétní třídy, oddělení či studijní skupiny, škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem a postupuje obdobně jako v běžné situaci, kdy děti/žáci/studenti nejsou přítomní ve škole, např. z důvodu nemoci. Prezenční výuka probíhá běžným způsobem.

Nepřítomným žákům je možné zasílat studijní podporu na dálku, např. formou zasílání materiálů, úkolů či výukových plánů na dané období. Žáci se zapojují na bázi dobrovolnosti a s ohledem na své individuální podmínky.

Při prezenční výuce, pokud to bude možné, lze zařazovat vzdělávací aktivity pořádané venku – na školní zahradě, hřišti, parku a okolí školy, kde nedochází ke kumulování více osob. Zde lze realizovat nejen projektovou výuku a činnosti v rámci výchovných předmětů, ale i některé běžné rozvrhové hodiny.

V rámci prezenční výuky je aktivně využíván systém Škola OnLine a komunikační platforma Google Meet, Zoom a další zvolené nástroje pedagogů (přednostně však Google Meet a Zoom).

II.II. Smíšená výuka

V případě, že se zákaz osobní přítomnosti ve škole (onemocnění či karanténa) týká více než 50 % žáků konkrétní třídy (dále jen „třídy“), je škola povinna distančním způsobem vzdělávat žáky, kterým je zakázána osobní účast na prezenční výuce. Ostatní žáci pokračují v prezenčním vzdělávání. V uvedených třídách probíhá tzv. „smíšená výuka“, někdy nazývaná též „hybridní“ (pro jednu skupinu prezenční, pro druhou distanční výuka). O způsobu organizace „smíšené výuky“ rozhoduje ředitelka školy s ohledem na konkrétní aktuální možnosti a podmínky školy i žáků.

Je možné organizovat smíšenou výuku např. ve spolupráci s vychovatelem, asistentem pedagoga atd. Tito další pedagogičtí pracovníci mohou učitelům pomáhat při realizaci výuky, plní jeho pokyny, vykonávají dohled, poskytují žákům dopomoc prvního kroku atp. A to buď formou účasti na prezenční výuce nebo zapojením do on-line výuky.

Pokud krajská hygienická stanice vyhodnotí, že menší část třídy nebyla v rizikovém kontaktu a může se dále bez rizika šíření nákazy účastnit prezenční výuky, je možné tyto žáky z organizačních důvodů zařadit do jiných tříd, u kterých probíhá prezenční výuka.

Smíšená výuka může probíhat například následovně: na začátku vyučovacího bloku se uskuteční společné on-line zahájení pro žáky/studenty ve škole i doma, v rámci on-line přenosu může proběhnout uvedení do tématu, základní výklad, prezentace i názorné příklady. Následně se žáci, kteří se vzdělávají na dálku, věnují samostatné či skupinové práci, učitel pracuje prezenčně se skupinou ve třídě. V průběhu dne se skupiny takto mohou i opakovaně vystřídat, žáci ve třídě pracují samostatně a učitel se věnuje druhé skupině v on-line prostředí. Na závěr bloku se opět může uskutečnit společné on-line setkání se společným zhodnocením aktivit a práce.

Pro tento způsob smíšené výuky může být výhodné upravit rozvrh tak, aby se prioritní vzdělávací oblasti spojily do tematických bloků a střídání odlišných předmětů po 45 minutách nekomplikovalo organizaci smíšené výuky. Pro část třídy vzdělávanou na dálku bude prioritou zařazování českého a cizího jazyka, matematiky, přírodovědných a společensko-vědních témat a „výchovy“ budou řešeny formou tipů a inspirace pro volnočasové aktivity. O způsobu úprav rozvrhu rozhodne ředitelka školy.

II.III. Distanční výuka

Pokud jsou splněny podmínky dle § 184 a školského zákona a zákaz osobní přítomnosti platí pro minimálně jednu celou třídu, probíhá v této třídě distanční výuka. Ostatní třídy se vzdělávají dále prezenčním způsobem ve standardním režimu. Pokud je zakázána přítomnost všech dětí/žáků/studentů školy, přechází na distanční výuku celá škola.

III. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM

Vzdělávání distančním způsobem může probíhat formou on-line či off-line výuky. Škola vždy přizpůsobí distanční výuku jak individuálním podmínkám jednotlivých žáků, tak také personálním a technickým možnostem školy. O konkrétních vnitřních pravidlech organizace výuky (smíšené, distanční a prezenční) ve škole rozhoduje ředitelka školy s ohledem na aktuální možnosti a podmínky školy.

III.I. On-line výuka

Pod pojmem on-line výuka je obecně označován takový způsob vzdělávání na dálku, který probíhá zpravidla prostřednictvím internetu a je podporován nejrůznějšími digitálními technologiemi a softwarovými nástroji. Rozlišujeme synchronní a asynchronní on-line výuku.

Při synchronní výuce je učitel propojen s žáky zpravidla prostřednictvím nějaké komunikační platformy v reálném (stejném) čase. Skupina ve stejný čas na stejném virtuálním místě pracuje na stejném/podobném úkolu. Častou formou této výuky je např. realizace on-line hodin pomocí videokonferenčních nástrojů dle předem stanoveného rozvrhu. Pro ZŠ Jiříkov, okres Děčín je prioritně určena platforma Google Meet, Zoom.

Při asynchronní výuce děti/žáci/studenti pracují v jimi zvoleném čase vlastním tempem na jim zadaných úkolech a společně se v on-line prostoru nepotkávají. Využívány pro tento druh práce mohou být nejrůznější platformy, aplikace atp., a to jak k samotnému vzdělávání, tak i k zadávání úkolů a poskytování zpětné vazby. Účastníci na zadaných úkolech pracují dle svých časových možností a domluveným způsobem ve stanoveném termínu vypracované zadání odevzdávají. Zadávání může probíhat každý den, ale také např. na týden dopředu, dle předem určených pravidel. On-line výuka probíhá v ZŠ Jiříkov, okres Děčín přes portál Škola OnLine.

III.II. Off-line výuka

Pod pojmem off-line výuka je označován takový způsob vzdělávání na dálku, který neprobíhá přes internet a k realizaci nepotřebuje ve větší míře digitální technologie. Nejčastěji se jedná o samostudium a plnění úkolů z učebnic a učebních materiálů či pracovních listů. Může se také jednat o plnění praktických úkolů využívajících přirozené podmínky účastníků v jejich domácím prostředí – kreativní či řemeslné práce, aplikace znalostí a dovedností v praxi, projekty zaměřené na samostatnou práci žáka či na rozvoj kompetencí (příprava jídla, práce na zahradě, péče o členy rodiny, umělecká tvorba, vytváření portfolia atd.). Zadávání úkolů při off-line výuce může probíhat písemně, telefonicky, ve specifických případech i osobně.

III. III. Konzultace

Ať již probíhá distanční způsob vzdělávání on-line nebo off-line, za všech okolností je třeba, aby učitel monitoroval zapojování jednotlivých účastníků a poskytoval jim individuální konzultace a studijní podporu. Konzultace je třeba nabízet v takové formě, aby byly dostupné všem bez rozdílu a aby měly patřičný efekt – může se jednat o telefonické hovory, on-line chat, e-maily či ve specifických případech osobní konzultace za dodržení všech hygienických pravidel a nařízených opatření.

III. IV. Obecná pravidla k distančnímu způsobu vzdělávání

Pokyny pro pedagogy:

- Přizpůsobujte výuku možnostem žáků i pedagogů.
- Nepřeceňujte možnosti rodičů a žáků při vzdělávání na dálku, ale ani jejich možnosti nepodceňujte, snažte se zjistit, jaká je realita, řiďte se fakty, usilujte o častou zpětnou vazbu od účastníků a sami ji hojně poskytněte.
- Samostatnost nepřeceňujte zejména u mladších žáků, a to zvláště ve vztahu k nové látce a samostudiu.
- Optimálním přístupem je diferenciací obtížnosti úkolů.
- Poskytněte žákům možnosti volby.
- Zadáni formulujte jasně a konkrétně, ověřte si, že žáci vědí, co se od nich očekává. Stanovujte realistické termíny plnění úkolů.
- Rozvíjejte u žáků dovednost plánovat si práci.
- Podporujte skupinovou práci v on-line prostředí, v menších skupinách je práce efektivnější. Podporujte kontakty mezi účastníky navzájem, využívejte malé autonomní skupiny především u starších žáků a studentů.
- Čím mladší žáci jsou, tím více potřebují přímý kontakt s učitelem.
- Při komunikaci se snažte o srozumitelná a jednoznačná zadání a pokyny.
- Buďte empatičtí a zajímejte se o to, jak jim učení jde, co jim případně nejde, jestli komunikují s ostatními spolužáky apod.
- Respektujte v přiměřené míře potřebu časové flexibility v rodinách.
- Umožněte rodičům i žákům získat informaci o dobrém/správném výsledku u samostatných prací.
- Vzdělávání musí být i za těchto podmínek takové, aby děti/žáci/studenti měli chuť se učit a v učení pokračovat.

Pokyny pro žáky:

III.V. Vzdělávání distančním způsobem na 1. st.

Je třeba, aby:

- žáci uměli zacházet s komunikační platformou Škola OnLine (1.–3. ročník ve spolupráci se zákonnými zástupci)
- žáci měli vytvořeny vlastní účty, znali svá hesla, ovládali základní funkce a komunikovali prostřednictvím systému s učitelem (1.–3. ročník ve spolupráci se zákonnými zástupci)
- synchronní výuka na 1. st. netrvala trvat déle než jednu hodinu

- byla pečlivě vybírána témata vhodná pro vzdělávání na dálku a tematické plány přizpůsobeny okolnostem
- obsah off-line výuky byl volen tak, aby se pro rozvoj kompetencí žáků co nejlépe využívaly běžné situace v rodině, např. při společných hrách, vaření, vycházce, sportu, úklidu, péči o sourozence apod.
-

III.VI. Vzdělávání distančním způsobem na 2. st.

Vzdělávání distančním způsobem na 2. stupni ZŠ by mělo probíhat převážně on-line a kombinovat synchronní a asynchronní metody.

Je třeba:

- již v průběhu prezenční výuky zařazovat aktivity spojené s využíváním školního informačního systému a digitálních vzdělávacích nástrojů
- dbát na to, aby synchronní výuka nepřesáhla tři vyučovací hodiny za sebou
- pro vyšší motivaci žáků v této věkové kategorii využívat prvky vrstevnického učení, týmové práce a projektové výuky
- vyvarovat se situací, které zasahují do osobní integrity, jako je on-line zkoušení jednotlivce před třídou, povinné fotografování, vystupování před kamerou, požadování informací z žákova soukromí atp.
- je vhodné, aby učitelé žádali rodiče o zpětnou vazbu, jak oni vnímají postoj dětí k vlastnímu vzdělávání, zda jsou děti motivované, zažívají úspěch, zda nejsou přehlcené, zbývá jim čas na zájmové aktivity a odpočinek a zda je komunikace ze strany školy dostatečná a srozumitelná

IV. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) mají nárok na poskytování podpurných opatření školou a školským poradenským zařízením i při distančním způsobu vzdělávání. Podpurná opatření spočívají mj. v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání,
- předmětu speciálně pedagogické péče a pedagogické intervence,
- v úpravě očekávaných výstupů vzdělávání,
- v použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek,
- ve využití asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka nebo prepisovatele pro neslyšící.

Pedagogická intervence a předmět pedagogické péče je nadále poskytován prostřednictvím on-line komunikace s vyučujícím, který danou podporu realizuje

U žáků s poruchou autistického spektra (dále PAS), jejichž postižení je natolik závažné, že neumožňuje realizovat vzdělávání prostřednictvím on-line komunikace, umožní škola danému žákovi takový způsob vzdělávání, který bude v jeho nejlepším zájmu a bude korespondovat s jeho schopnostmi a dovednostmi.

V případě priznaného podpůrného opatření asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka nebo přepisovatele pro neslyšící škola zajistí jeho podporu i pro distanční způsob vzdělávání. Tyto osoby mohou poskytovat individualizované učební materiály a podklady, konzultace a podporu na dálku a také pomáhat s distanční výukou. Asistenta pedagoga bude zapojen prostřednictvím nástrojů distančního způsobu vzdělávání.

Hodnocení žáků se SVP je vykonáváno na základě konkrétních pravidel nastavených v doporučení žáka vydaném školským poradenským zařízením a v souladu s pravidly hodnocení žáků/studentů, jež jsou součástí školního řádu dané školy. Dále bude poskytována průběžná formativní zpětná vazba.

V. ZPŮSOBY A PRAVIDLA HODNOCENÍ

Způsob hodnocení distančního způsobu vzdělávání přizpůsobí škola podmínkám žáka pro tento způsob vzdělávání. Při hodnocení v průběhu distančního vzdělávání škola dodržuje pravidla a kritéria hodnocení, která jsou dle školského zákona součástí školního řádu ZŠ Jiříkov, okres Děčín.

Při výuce distančním způsobem je poskytování kvalitní zpětné vazby nepostradatelné, neboť podporuje motivaci a ukazuje cestu k dosahování pokroku.

Úkolem učitele po dobu vzdělávání na dálku je

- průběžně monitorovat zapojení a aktivitu všech žáků,
- poskytovat jim v přiměřeném čase zpětnou vazbu,
- podporovat je v hledání řešení a motivovat k dalšímu pokroku.
- v případě, že se žák nezapojuje nebo se zapojuje v nedostatečné míře, není řešením pouhé konstatování v rámci hodnocení (např. snížený klasifikační stupeň)
- hodnocení nemá být využíváno jako forma nátlaku. Naopak je potřeba, aby učitel zjišťoval důvody a ve spolupráci se zákonnými zástupci a zletilými žáky hledal způsoby, jak žáka podpořit a zvýšit míru jeho zapojení. V závažnějších případech je vhodné, aby učitel o situaci informoval vedení školy a byl zvolen koordinovaný přístup

Pro hodnocení distanční práce žáků bude využíváno častěji formativní hodnocení (je vhodnou příležitostí pro sebehodnocení žáků, pro práci s chybou, která nemá být vnímána jako selhání či důvod k trestu, nýbrž jako přirozená součást procesu učení, hledání řešení a osvojování si efektivních postupů. Přínosné může být vytváření osobních portfolií žáků, a to buď v papírové, nebo digitální podobě, dle individuálních podmínek a preferencí vyučujících).

VI. NAPLŇOVÁNÍ RVP A ŠVP

Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu (RVP) a školního vzdělávacího programu (ŠVP) v míře odpovídající okolnostem.

Je třeba:

- se zaměřit zejména na aplikaci znalostí a dovedností, aby žáci byli schopni nabyté znalosti a dovednosti využívat širěji při řešení nejrůznějších situací, soustředit se na stěžejní výstupy v českém jazyce, matematice a cizím jazyce
- při krátkodobých úsecích distanční výuky (karanténa třídy na 10 dnů) je možné zaměřit aktivity projektovým způsobem na průřezové téma propojující více vzdělávacích oblastí, případně se soustředit na vzdělávací obsahy snadněji realizovatelné při distančním způsobu vzdělávání (samostatná práce a kreativní činnost, tematické celky, pro které existuje dostatečná studijní opora, např. formou vzdělávacích pořadů, výukových videí, digitálních učebních materiálů atd.). Ostatní oblasti je možné přesunout do období po návratu k prezenční výuce.
- při dlouhodobém zákazu osobní přítomnosti ve školách, který trvá déle než 2 týdny, je třeba upřednostňovat vybrané vzdělávací oblasti v ŠVP, zaměřit se především na očekávané výstupy dle příslušného RVP a věnovat se zejména všeobecným profilovým předmětům, „výchovy“ budou řešeny formou tipů a inspirace pro volnočasové aktivity

Distanční výuka bude zapisována do elektronické třídní knihy formou: D – a konkrétní učivo

VI.I. Interní evidence změn

Rozsah a podobu této interní evidence určuje ředitel školy a informuje o ní všechny učitele, žáky, studenty a zákonné zástupce. Pro zjednodušení a názornost se vše stručně zaznamená do jednoduché tabulky, ve které bude pro daný předmět a ročník uvedeno:

- a) jaká témata (případně učivo) byla v období od zahájení distančního vzdělávání realizována v plné šíři,
- b) jaká témata (případně učivo) byla realizována v redukované podobě, tedy jen částečně (tzn. co z daného obsahu by žáci měli zvládat),
- c) jaká témata (případně učivo) se zcela přesunou do dalšího školního roku,
- d) jaká témata (případně učivo) budou zcela vypuštěna.

Až to bude možné, vrátí se škola zpět ke vzdělávání dle platného ŠVP, případně provede úpravy svého ŠVP.

VII. MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ VYBAVENÍ A SOFTWARE NÁSTROJE

Škola volí způsob vzdělávání na dálku s ohledem na materiálně-technické vybavení školy. Způsob poskytování vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dětí/žáků/studentů.

Jako komunikační platforma je stanoven portál ŠkolaOnLine, Google Meet, Zoom

Pokud škola bude mít předem určenou techniku, která v případě přechodu na vzdělávání distančním způsobem může být zapůjčena žákům, kteří ji potřebují, zápůjčka techniky bude řešena smlouvou o výpůjčce.

Na všech počítačích či přenosných zařízeních ve vlastnictví školy jsou platné licence operačního systému a příslušné softwarové aplikace.

VIII. KOMUNIKACE S RODIČI PŘI VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM

Jako komunikační platforma je stanoven portál Škola OnLine
Případy, kdy rodič nemá potřebné vybavení či přístup k internetu budou řešeny telefonickou, případně korespondenční formou (v rámci možností bude také využit osobní kontakt – pouze pokud bude MZ povolen)

IX. OMLOUVÁNÍ ABSENCE

Absenci při distanční výuce je tedy nutné posuzovat podle zapojení do vzdělávání a výstupů, nikoli podle doby vzdělávacích aktivit. Např. při asynchronní či off-line výuce nezáleží, v jaké denní době a jak rychle žák pracuje, nýbrž zda odevzdává úkoly či výstupy své práce ve stanoveném termínu nebo prokazuje snahu o plnění pokynů. Při synchronní výuce je nepřipojení se k on-line přenosu považováno za absenci, pokud s žákem či jeho zákonným zástupce nebo se studentem nebyl individuálně dohodnut jiný způsob zapojení. Omluvená absence nemůže být důvodem ke sníženému stupni hodnocení.

Pro omlouvání absencí v obecné rovině platí to stejné, co pro prezenční vzdělávání (viz Školní řád ZŠ Jiříkov, okres Děčín). Povinnost omlouvání do 3 kalendářních dnů po začátku absence.

XI. ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ

Nebude-li provoz školní jídelny přerušen, školní jídelna umožní odběr obědů v rámci školního stravování (za dotovanou cenu) i žákům, kteří se povinně vzdělávají distančním způsobem. Žáci pak mají možnost podle svých aktuálních podmínek oběd odebrat.

Mgr. Miroslava Kubešová

Schváleno na jednání Školské rady dne 10. 12. 2020